

Interpersonální teorie – Karen Horneyová

1885-1952

- Sociokulturní teorie osobnosti
- Vliv Freuda a Adlera, zaměření na sociální vztahy,
- Kritika Freuda, vysvětlování ženské závisti . Obhajoba žen - Psychologie žen
- Němka, lékařská fakulta, psychoanalýza, psychiatrie
- Rozdíly v neurózách mezi americkými a německými pacienty – usuzování na vliv společnosti, kultury země

K. Horneyová - teorie

- uznávala úlohu nevědomí, metody a techniky PA, ale odmítla významnost bio faktorů, předurčující roli dětství
- Rozhodující úlohu mají zážitky z dětství, ale zážitky ukotvené v **sociálních faktorech** (na rozdíl od Freuda a Adlera)
- Děti se rodí do problémového světa – vzbuzuje úzkost
- Úzkost je podporována dospělými (dospělí jsou neurotičtí) – to se promítá do výchovy
- Čím silnější vlivy, tím větší úzkost a nejistota a zranitelnost dítěte
- Vzniká pocit bezmoci, osamocení vůči nepřátelskému světu

- Co děláte, když cítíte úzkost?

(situace zkoušky, neúspěch, rozchod s partnerem, nezaměstnanost, nemoc, nedostatek peněz...)

K. Horneyová - teorie

Tři typy vztahů pro překonání úzkosti:

- Směrem k lidem (k rodině... cíl je zajistit si bezpečí, vyhýbat se neshodám)
- Proti lidem (agrese, porazit ostatní)
- Od lidí (izolace)

Tyto tendence vykazují všichni lidé. Propojení těchto tendencí – duševní zdraví

Ohrožené dítě se drží jen jednoho z těchto způsobů, podle toho, co se vyplácí.

V dospělosti: neurotické potřeby plynou z ustrnulých postojů z dětství, jsou nevědomé a obsedantní.

K . Horneyová - Neurotické potřeby

- Neurotická potřeba náklonnosti a schválení
- ... partnera
- ... vymezit svůj život úzce vytyčenými hranicemi
- ...moci
- ...využívat druhých
- ...prestiže
- ...obdivu
- ...výkonu
- ...soběstačnosti a nezávislosti
- ...dokonalosti a nenapadnutelnosti...

Může jít o kombinace, výčet je nekonečný...

V psychoterapii věří H. svépomoci pacienta, příkladům, náhodným změnám, ...